

DSS najverovatniji kandidat za formiranje vlade

Author: [Daniel Sunter](#)

Ukoliko Demokratska stranka Srbije dobije mandat, ona ce verovatno nastaviti reforme prethodne vlade, ali ce morati i da pronadje nacin da prevazidje razlike sa koalicionim partnerima.

Vlada koja ce biti oformljena posle vanrednih parlamentarnih izbora u Srbiji verovatno ce nastaviti ekonomske i institucionalne reforme, tvrde analiticari.

Ali, moguca koalicija izmedju Demokratske strane Srbije, DSS, i G17 Plus mogla bi biti - zbog razilazenja u stavovima o mogucem izlasku Crne Gore iz zajednice sa Srbijom i saradnji sa tribunalom u Hagu - dovedena u pitanje.

Mnogi analiticari predviđaju da ce pobjedu na izborima zakazanim za 28. decembar odneti ekstremno nacionalisticka Srpska radikalna stranka, SRS, ciji se lider Vojislav Seselj trenutno nalazi u Hagu, gde je optuzen za ratne zlocine.

Posto niko ne zeli da saradjuje sa radikalima, najverovatnije je da ce DSS - stranka bivseg predsednika Vojislava Kostunice - dobiti zadatak da sastavi vladu.

Glasine da ce ova stranka umesto radikala u koaliciju pozvati G17 Plus, partiju ekonomskih reformista, potvrđene su kada je iz DSS-a objavljeno da ce verovatno upravo ovoj partiji uputiti poziv za ulazak u koaliciju. Iz G17 Plus je stigao pozitivan odgovor, uz saopstenje da bi ovaj savez mogao biti napravljen ukoliko se ispune odredjeni uslovi.

DSS, cija je izborna platforma prvenstveno posvecena borbi protiv korupcije i promovisanju vladavine prava, i partija G17 Plus, koja je okrenuta ekonomskoj reformi, verovatno bi saradjivali tako sto bi se svaka strana koncentrisala na onu oblast za koju je zainteresovana. Ali, njihovo razilazenje oko dva kljucna pitanja - odnos prema zajednici sa Crnom Gorom i izrucivanju osumnjicenika za ratne zlocine u Hag - moglo bi dovesti do sukoba.

Srdjan Bogosavljevic, direktor agencije za istrazivanje javnog mnjenja Strategic Marketing, ocekuje da ce DSS dobiti oko 60 mesta u parlamentu, dok ce G17 Plus i umerena Demokratska stranka, DS, podeliti izmedju sebe do 80 mesta.

Na osnovu istrazivanja obavljenog 9. decembra, Bogosavljevic smatra da ce SRS osvojiti mozda i svih 75 mesta. Ali, posto nijedna od velikih partija ne pokazuje spremnost da udje u koaliciju sa SRS, pitanje je da li ce ova stranka uspeti da obezbedi vecinu u parlamentu od 126 mesta, koliko je potrebno za formiranje vlade.

G17 Plus i DSS imaju slican stav u pogledu ekonomskih pitanja, obe partije se zalazu sa smanjenje poreza i nastavak privatizacije, i naglasavaju potrebu da se privuku strane investicije. Takodje se nacelno slazu da je potrebno izvršiti reformu pravosudja.

Ipak, ove dve partije na razlicite nacine vrednuju potrebe za ekonomskim i institucionalnim reformama.

DSS, stranka koju predvodi Kostunica, profesor prava, najviše insistira na promovisanju vladavine zakona,

a visoki zvaničnik ove partije, Dusan Ilic, izjavio je za IWPR da je njihov prioritet uvodjenje reda u pravosudje i policiju. "Posebno cemo se koncentrisati na institucije u kojima je bilo zloupotreba i skandala, kao sto su privredni sudovi", izjavio je.

S druge strane, G17 Plus, stranka koju je osnovala grupa reformista i u svojim redovima ima nekoliko medjunarodno priznatih ekonomista, smatra ekonomiju najvaznijim pitanjem.

Urednik beogradskog magazina Ekonomist, Mijat Lakicevic, smatra da ce G17 Plus i DSS verovatno saradjivati u najvaznijim aspektima ekonomske reforme i pretpostavlja da ce podeliti ministarska mesta u skladu sa svojim posebnim prioritetima.

"Mislim da ce DSS i G17 Plus nastaviti privatizaciju. To je kljuc za reforme - sve drugo je manje vazno", izjavio je za IWPR. "Ukoliko DSS i G17 dodju u situaciju da treba da formiraju vladu, ako budu spremni da podele nadleznosti, verujem da ce se reforme uglavnom nastaviti. Ako G17 dobije portfelj ekonomije, a DSS portfelje pravosudja i policije, mislim da ce to biti dobra kombinacija."

Ali, mada postoji saglasnost oko kljucnih pitanja, izmedju ove dve stranke i dalje je izrazeno neslaganje oko nekih drugih problema - pri cemu je saradnje sa medjunarodnim sudom predmet najveceg sporenja. G17 Plus insistira na tome da Beograd mora ispuniti svoje obaveze prema Hagu. "Tu nece biti kalkulacija. Ako smo prihvatili ove obaveze, onda cemo ih sigurno i ispuniti uz intenzivniju diplomatsku inicijativu", izjavio je Goran Paunovic, portparol ove partije.

Iz DSS-a su u proslosti stizale primedbe na racun Tribunala u Hagu, mada je njihovo protivljenje u poslednje vreme ublazeno. Ilic je izjavio da je DSS spreman da postupa na osnovu postojecih zakona o saradnji sa tribunalom. Izvori bliski ovoj partiji izjavili su za IWPR da bi ona mogla zahtevati dogovor prema kojem bi lica optuzena pre donosenja zakona iz 2002. bila isporucena, dok bi se ostalima sudilo pred sudovima u Srbiji.

Buducnost zajednice Srbije i Crne Gore takodje je predmet sporenja. Kostunica ovu drzavnu zajednicu posmatra u pozitivnom svetlu, tvrdeci da su Srbi i Crnogorci blisko povezani i imaju zajednicku istoriju, i da bi otcepljenje Crne Gore ohrabrilo Kosovo da zahteva autonomiju - cemu se on odlucno protivi.

S druge strane, clanovi G17 Plus smatraju da zajednica sa Crnom Gorom ometa integraciju Srbije u Evropsku uniju. Tvrde, takodje, da bi uskladjivanje poreskih, carinskih i drugih zakona u dve republike islo na stetu Srbije.

U eventualnim sukobima unutar kabineta oko kontroveznih pitanja kao sto su ova, ravnoteza snaga verovatno bi zavisila od manjih partija koje bi morale biti primljene u koaliciju da bi se obezbedio dovoljan broj mesta za formiranje vlade.

Medju mogucim partnerima nalaze se koalicija Zajedno za toleranciju koju cine manjinske partije, kao sto je bosnjacka Sandzacka demokratska partija, Savez vojvodjanskih Madjara Jozefa Kase i Liga socijaldemokrata Vojvodine Nenada Canka. Promonarhisticki savez Zajedno za Srbiju, koji cine Srpski pokret obnove Vuka Draskovica i Nova Srbija Velimira Ilica, takodje se nalazi medju potencijalnim kandidatima.

Analiticari predviđaju da bi obe ove koalicije mogle preci cenzus od pet procenata koji je potreban za ulazak u parlament.

SPO i razlicite manjinske partije listom se zalazu za saradnju sa tribunalom. Ali svi se slazu sa Kostunicom

da Crna Gora treba da ostane ujedinjena sa Srbijom.

Konacno, postoji i nevelika mogucnost da u vladajucu koaliciju bude ukljucena i Demokratska stranka, DS. U ovom trenutku to ne izgleda previse verovatno, posto je DSS, stranka koja DS dozivljava kao rivala i starog protivnika, do sada iskljucivala svaku mogucnost saradnje.

Ali, analiticari u Beogradu tvrde da bi vladajuci savez DSS-G17 koji se sada uobicava mogao na kraju pozvati i DS da im se pridruzi – pod pritiskom medjunarodne zajednice, koja je podrzavala reformske planove DS-a dok je ona bila u vladi u okviru koalicije Demokratska opozicija Srbije.

Ono sto bi ovakav dogovor moglo uciniti prihvatljivijim za DSS jeste cinjenica da je novi lider DS-a, Boris Tadic, upravo osoba sa kojom bi DSS mogao naci zajednicki jezik. Tadic, koji se trenutno nalazi na funkciji ministra odbrane Srbije i Crne Gore, nije licno kompromitovan umesanosc u korupcionaske skandale koji su poslednjih meseci narusili reputaciju njegove stranke i vlade u celini. Pored toga, kako primecuju analiticari, nije bio umesan ni u javne sukobe sa DSS i G17 Plus.

Daniel Sunter je pomocnik urednika IWPR-a u Beogradu.

Location: [Serbia](#)
[Kosovo](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/dss-najverovatniji-kandidat-za-formiranje-vlade>